Raadsvergadering	*:*	8 april 2021
Kenmerk	*:*	2468415
Afdeling	*:*	Ruimte
Nummer voorstel	*:*	RV 21-18
Agendapunt	*:*	9
Portefeuille	*:*	Nermina Kundić

Onderwerp:
Regionale bestuurlijke visie op grondstoffen

Aan de gemeenteraad,

Voorstel tot besluit
1. In te stemmen met de Regionale bestuurlijke visie op grondstoffeninzameling.

Inleiding
De zes RMN-gemeenten, Baarn, Bunnik, IJsselstein, Nieuwegein, Soest en Zeist zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de gemeentelijke zorgplicht om de huishoudelijke afvalstromen in te zamelen. De uitvoering hiervan ligt in handen van de gemeenschappelijke regeling Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN). De gemeenten stellen elk hun eigen beleid vast en RMN voert dit vervolgens uit.

Sterk stijgende kosten, (landelijke) doelstellingen op het gebied van afvalscheiding en de uitkomsten van het rekenkameronderzoek maken dat er stappen nodig zijn om tot een meer eenduidige aansturing van RMN te komen en om de hoeveelheid restafval te verminderen. Een gemeenschappelijke visie op grondstoffeninzameling zal hieraan bijdragen, omdat alle gemeentes hiermee aangeven hun beleid op dezelfde visie en daarbij behorende uitgangspunten te baseren.

De eerdere regionale visie liep tot 2018. Omdat bovengenoemde ontwikkelingen een gemeenschappelijke visie nog steeds relevant maken, heeft het algemeen bestuur van RMN gevraagd om een nieuwe visie die in gezamenlijkheid wordt ontwikkeld, vastgesteld en uitgevoerd.

Het document dat voor ligt beschrijft de visie en strategie, de toe te passen inzamelsystemen en beleidskeuzes en maakt kosten, schaalvoordelen en milieubijdragen inzichtelijk; individueel en collectief. Het geeft elke gemeente een basis om nu keuzes te maken, of later op een beter passend moment.

Beoogd resultaat
De visie moet RMN en de RMN-gemeenten, door instemming, het volgende bieden:
- Toekomstbestendigheid: de reductie van restafval, een betere scheiding van grondstoffen en de invoering van systemen die hiertoe moeten leiden, vereisen consistentie en continuïteit.
- Een basis voor (meer) grip op grondstoffen en de beheersing (verlaging) van restafval.
- Invulling aan de aanbevelingen vanuit de rekenkamercommissie.
- Handvatten voor RMN-gemeenten voor gezamenlijke beleidsuitvoering en opdrachtgeverschap.

Argumenten

1.1 De bestaande regionale visie is in 2018 afgelopen
Het Regionaal Afvalstoffen beleidsplan (2014-2018) dat door de gemeenteraad van Soest is vastgesteld is in 2018 afgelopen. Met de Regionale bestuurlijke visie op grondstoffeninzameling wordt hier een vervolg aan gegeven.

1.2 Meer eenduidigheid is gewenst
Zowel uit praktijkervaring als uit het rekenkamerrapport van 28 mei 2019 volgt dat het eenduidiger kunnen aansturen van RMN ervoor kan zorgen dat RMN efficiënter en toekomstbestendiger kan opereren. De gemeenschappelijke visie kan hieraan bijdragen doordat gemeentes keuzes vanuit dezelfde visie maken. De kans wordt hierdoor kleiner dat de ene gemeente volledig naar links en de andere volledig naar rechts gaat. Zou dat wel gebeuren en zou RMN voor beide kanten een totaal andere uitvoering moeten bieden, dan kan

RMN haar taken een stuk minder efficiënt uitvoeren. In deze tijd van sterk stijgende kosten voor met name verwerking van afval en grondstoffen is het belangrijk dat de kosten voor de uitvoering gebaseerd zijn op een zo efficiënt mogelijke werkwijze van RMN. Die efficiënte uitvoering kunnen we als gemeenten met meer geharmoniseerde keuzes bevorderen.

1.3 De visie en timing sluiten goed aan bij de door de gemeenteraad op 17 december 2020 vastgestelde Grondstoffenaanpak
De visie die hier wordt gepresenteerd is: "Een afvalvrije samenleving in 2050, 0 kilo restafval". Op 17 december 2020 heeft de gemeenteraad de Grondstoffenaanpak vastgesteld. In deze aanpak is aangegeven dat Soest zich aansluit bij de landelijke doelstelling om in 2050 volledig circulair te zijn. De visie is dus in lijn met wat is besloten door de gemeenteraad.

Ook geeft de Grondstoffenaanpak 2023 aan als logisch moment voor eventuele vervolgkeuzes. De visie gaat van eenzelfde timing uit. De visie benadrukt daarbij ook dat het van belang is om eerst de basis, in het geval van Soest het omgekeerd inzamelen en betere afvalscheiding bij hoogbouw, op orde te hebben.

Zo zijn er nog meer raakvlakken tussen de vastgestelde Grondstoffenaanpak en deze visie. Er staan in de visie geen dingen die niet verenigbaar zijn met het huidige beleid van Soest.

1.4 Geeft duidelijkheid ten aanzien van mogelijke vervolgstappen maar laat de gemeenten vrij hun eigen beleid te voeren
Het visiedocument beschrijft o.a. systemen die veel voorkomend zijn in Nederland en die RMN ook kan leveren. Ook de bouwstenen zijn in harmonie met RMN bedacht en overeengekomen. Het document geeft per gemeente de te verwachten milieu en kosteneffecten aan bij bepaalde maatregelen en laat ook zien wat de voordelen zijn als de uitvoering van bepaalde systemen in gezamenlijkheid loopt. Het staat de gemeentes echter nog wel steeds vrij hun eigen beleidskeuzes te maken en hun eigen timing te volgen. De kracht van de visie is dat iedereen zich achter hetzelfde doel schaart: meer grondstoffen, minder restafval en minder hoge kosten. Dit zou uiteindelijk moeten leiden tot beleidskeuzes die meer met elkaar in lijn zijn.

Ontwikkelingen en toekomstige mogelijkheden die nu niet zijn opgenomen in de visie (omdat ze nog niet bestaan of te kleinschalig zijn) worden niet uitgesloten. Indien (nieuwe) kansen zich voordoen, zullen deze regionaal besproken en afgestemd worden.

Kanttekeningen/risicobeheersing

1.1 Beleidsvrijheid blijft, gemeenten zijn vrij in te nemen stappen die minder goed aansluiten bij de visie
Onder argumenten is al genoemd dat de visie gemeentes vrij laat in hun te voeren beleid. Echter, dit is tegelijkertijd een kanttekening want het betekent dat gemeentes niet gehouden zijn bepaalde beleidskeuzes binnen een bepaalde termijn te maken. Als gemeentes toch een andere richting of timing kiezen of de visie niet omarmen zal dit effect hebben op de te behalen voordelen.

Bestuurlijke vernieuwing
N.v.t.

Aanpak/uitvoering
De visie bekrachtigt de keuzes die al zijn gemaakt en biedt iedere gemeente de basis om verdere (weloverwogen) stappen te nemen. Met behulp van de visie kan elke gemeente, op korte of langere termijn, (vervolg)keuzes maken die vastgelegd worden in een individueel uitvoeringsplan. Voor de gemeente Soest betekent het dat de lijn die is gekozen in de Grondstoffenaanpak kan worden gevolgd.

Communicatie en participatie
N.v.t.

Evaluatie en verantwoording
N.v.t.

Kosten, baten, dekking
De instemming met de visie leidt niet tot directe kosten.

Referendabel ja/nee
Nee.

Kernboodschap
Door instemming met de Regionale bestuurlijke visie op grondstoffeninzameling, schaart de gemeente Soest zich achter het gemeenschappelijke doel: meer grondstoffen, minder restafval en minder hoge kosten. De visie sluit aan bij het bestaande beleid van de gemeente Soest en geeft een basis om in de toekomst keuzes te maken die bijdragen aan het behalen van de doelen. Samen met de andere RMN-gemeentes kan met deze visie gewerkt worden aan het behalen van de doelstellingen en aan een meer eenduidige aansturing van RMN.

Soest, 11 maart 2021

Burgemeester en wethouders van Soest,

de secretaris,	de burgemeester,
Koen van Veen	Rob Metz